

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інженерної транспорту та архітектури

Кафедра будівництва та цивільної безпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Інженерної, транспорту та архітектури

Олександренко В.П. _____

_____ 2023р

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Організація наглядової діяльності в сфері цивільної безпеки та охорони праці**

Освітньо-професійна програма **Охорона праці (за галузями)**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Романішина Ольга Валеріївна
Профайл викладача	http://op-bzd.khnu.km.ua/vykladachi/
E-mail викладача(ів)	o.v.romanishina@gmail.com
Контактний телефон	0973027317
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmn.edu.ua/course/view.php?id=4136
Навчальний рік	2022-2023
Консультації	Очні: онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
						Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття			Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, у т.ч. РС
				Аудиторні заняття	Індивідуальна робота студента										
0	Д	4	7	5	150	51	34		17		99	-	-	-	+

Анотація дисципліни

Дисципліна «Організація наглядової діяльності в сфері цивільної безпеки та охорони праці» є однією зі спеціальних дисциплін і займає провідне місце у підготовці бакалаврів зі спеціальності 263 «Цивільна безпека», за освітньо-професійною програмою «Охорона праці (за галузями)». Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити: усвідомлення верховенства права. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, дотримання основних принципів здійснення цивільного захисту та державної політики з питань охорони праці. Здатність оперувати основними положеннями, вимог та правил стосовно проведення моніторингу, організування та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій. Здатність до обґрунтованого вибору засобів та систем захисту людини і довкілля від небезпек. Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної, промислової безпеки та охорони праці. Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці. Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій на людину і довкілля. Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів, технологічних процесів та виробничого устаткування для людини й навколишнього середовища. Здатність до використання основних методів та засобів управління під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій. Програмні результати навчання: аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій; застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності; пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану.

Пререквізити: вступ до спеціальності, правові основи цивільної безпеки, праце охоронної політики та охорони праці, управління цивільною безпекою та охороною праці, захист в надзвичайних ситуаціях.

Корективні: експертиза потенційно-небезпечних виробничих технологій, кваліфікаційна робота.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. формування системи теоретичних і прикладних знань, із питань наглядова діяльність з питань цивільної безпеки та охорони праці

Завдання: підготовка майбутніх інспекторів з охорони праці та спеціалістів з цивільної безпеки до широкого застосування вимог законодавчих та нормативних документів цивільної безпеки та охорони праці у сфері державного нагляду, формування особистості фахівця, здатного оцінювати відповідність діяльності суб'єктів господарювання вимогам законодавства.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій; пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Номер тижня	Теми	Тема лекції	Тема практичного заняття	Самостійна робота студента		
				Зміст	Год.	Літ-ра
1	2	3	5	6	7	8
1	1	Загальні вимоги до здійснення державного нагляду(контролю).	Планові заходи по здійсненню державного нагляду (контролю)	Опрацювання лекційного матеріалу	5	[1, 2,8, 11].
2	1	Загальні вимоги до здійснення державного нагляду(контролю).		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ1	6	[8, 9,11,12].
3	2	Державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки.	Права і відповідальність посадових осіб спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці.	Опрацювання лекційного матеріалу	5	[10,6,11]
4	3	Діяльність спеціально уповноваженого органу з питань пожежної безпеки.		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ2	5	[11, 12,6].
5	4	Діяльність спеціально уповноваженого органу з питань радіаційної безпеки.	Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці	Опрацювання лекційного матеріалу	5	[10, 11,].

6	5	Департамент запобігання надзвичайним ситуаціям.		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ3	6	[6, 7,11].
7	6	Державне регулювання діяльності суб'єктів господарювання з питань цивільного захисту.	Критерії для оцінки ступенів ризику від провадження господарської діяльності та визначення періодичності здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій	Опрацювання лекційного матеріалу	5	[6, 7,11].
8	7	Діяльність спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці.		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ4	5	[6, 7,11].
9	7	Діяльність спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці.	Подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до КР1	6	[7, 11,].
10	8	Діяльність спеціально уповноваженого державного органу з питань гігієни праці.		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ5	5	[3, 2].
11	9	Повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в галузі охорони праці.	Розробка інструкцій щодо дій персоналу невеликих підприємств при загрозі або виникненні надзвичайних ситуацій.	Опрацювання лекційного матеріалу	5	[1, 14].
12	9	Повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в галузі охорони праці.		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ6	5	[3, 4].
13	10	Правове регулювання аудиту з промислової безпеки та охорони праці.	Розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій	Опрацювання лекційного матеріалу	6	[3, 4,15]
14	11	Проведення внутрішнього аудиту підприємства.		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ7	5	[3, 15,].
15	12	Документи підприємства з охорони праці, пожежної та цивільної безпеки.	Розробка графіку та плану проведення спеціального об'єктового навчання (тренування) з питань цивільного захисту праці	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до КР2	6	[2, 3,17].
16	13	Громадський контроль з охорони праці.	.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до ПЗ8	5	[2, 3,17].
17	14	Права, обов'язки та відповідальність суб'єкта господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю).	Розробка Положення про комісію та структурний підрозділ з питань цивільного захисту.	Опрацювання лекційного матеріалу, , підготовка до КР2, підготовка до підсумкового контролю	5	[1, 2,].

Примітка:* Послідовність проведення занять визначається розкладом (може не відповідати нумерованим тижням)

Політика дисципліни.

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції та практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене лабораторну роботу та практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвідувати перед

викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набуті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>).

Критерії оцінювання результатів навчання.

При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: допуск до виконання практичного заняття здійснюється на її початку усним опитуванням кожного студента; якість виконання, набутих теоретичних знань та практичних навичок перевіряється шляхом захисту кожного практичного заняття та індивідуального завдання, згідно з робочим планом.

Оцінка, яка виставляється за лабораторну роботу, складається з таких елементів: звіт з виконання лабораторного заняття, письмове опитування по теоретичному матеріалу з теми лабораторної роботи, своєчасний захист лабораторної роботи.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання практичного заняття, знання теоретичного матеріалу з теми, своєчасна здача практичної роботи, кількість або відсутність помилок при виконання практичної роботи.

Засвоєння студентами теоретичного матеріалу з дисципліни перевіряється двома тематичними контролями.

Кожний вид роботи оцінюється за чотирибальною шкалою. Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється як середньозважена з усіх видів робіт. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час лабораторних робіт та практичних занять, а також в дні проведення контрольних заходів. При оцінюванні студента враховуються результати поточного контролю. Кожний вид роботи оцінюється за п'ятибальною шкалою. Підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів робіт. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота									Підсумковий контроль		
Практичні заняття									Контроль лекційного матеріалу		Іспит
ПЗ1	ПЗ2	ПЗ3	ПЗ4	ПЗ5	ПЗ6	ПЗ7	ПЗ8	ПЗ9	КР1	КР2	
0,4									0,2		0,4

Умовні позначення: ПЗ – практичне заняття; КР – контрольна робота.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Не зараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Назвіть основні принципи державного нагляду.
3. Які відомості вносяться до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду?
3. Назвіть планові заходи здійснення державного нагляду.
5. Що повинно містити письмове повідомлення суб'єкта господарювання про проведення планового заходу?
5. Яка відповідальність посадових осіб органу державного нагляду (контролю)?
6. Який документ складається за результатами здійснення планового або позапланового заходу та які відомості

повинні бути відображені в цьому документі?

7. Які органи входять до складу центрального органу виконавчої влади, який здійснює нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, і його територіальних органів?
8. Які повноваження має центральний орган виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки?
9. Що є підставами для видачі центральним органом виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки, приписів, постанов і розпоряджень?
10. Що таке державний пожежний нагляд?
11. Які завдання виконує Держпожнагляд?
12. Що перевіряють представники Держпожнагляду?
13. Які завдання виконує державний департамент пожежної безпеки?
14. Що має право робити державний департамент пожежної безпеки?
15. Що забезпечує Державна інспекція техногенної безпеки України?
16. Що перевіряє Державна інспекція техногенної безпеки України?
17. Назвіть основні принципи державної політики у сфері використання ядерної енергії.
18. На яких принципах має ґрунтуватися діяльність органу державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки?
19. . В якій формі та в якій кількості осіб має функціонувати орган державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки?
20. Який статус органу державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки?
21. Які організації залучаються органами державного регулювання для проведення незалежних експертиз?
22. Що організовує Департамент запобігання надзвичайним ситуаціям відповідно до покладених завдань?
23. Яку діяльність контролює Департамент?
24. Які перевірки організовує та здійснює Департамент?
25. В яких роботах та заходах бере участь Департамент запобігання надзвичайним ситуаціям?
26. До яких робіт Департамент вносить пропозиції?
27. Як провидять моніторинг надзвичайних ситуацій?
28. На що спрямовується державна стандартизація у сфері цивільного захисту?
29. У яких сферах Держпраці реалізує державну політику?
30. Які права має орган Держпраці?
31. Якими законодавчими документами керується Держпраці у своїй діяльності?
32. Які контрольні заходи здійснює Держпраці?
33. В яких заходах бере участь Держпраці?
34. Які документи видає Держпраці у передбачених законодавством випадках?
35. З якими державними органами взаємодіє Держпродспоживслужба в установленому порядку?
36. З яких питань Держпраці здійснює державний нагляд у сфері гігієни праці?
37. Які завдання нагляд у сфері гігієни праці виконує Держпродспоживслужба?
38. . Що забезпечують місцеві державні адміністрації в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці?
39. На яких засадах діють місцеві державні адміністрації?
40. Кому підпорядковані органи виконавчої влади органів місцевого самоврядування?
41. . На яких принципах здійснюється місцеве самоврядування в Україні?
42. . На якій території здійснює свої повноваження місцева державна адміністрація?
43. Які основні завдання аудиту?
44. Що є основними об'єктами внутрішнього аудиту?
45. Хто здійснює зовнішній аудит?
46. Які права замовника аудиту?
47. Які зобов'язання замовника аудиту?
48. Які Положення відносяться до основних документів підприємства з цивільної безпеки?
49. Плани яких заходів відносяться до основних документів підприємства з цивільної безпеки?
50. Які Положення відносяться до основних документів підприємства з охорони праці ?
51. Які журнали з охорони праці повинні вестися, бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою?
52. Які документи з пожежної безпеки повинні бути розробленими на підприємствах?
53. Які документи входять до плану протипожежних заходів.
54. Які обов'язки суб'єкта господарювання передбачено законодавством під час здійснення державного нагляду (контролю)?
55. Що встановлює законодавство при невиконанні приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства, виявлених під час здійснення заходу державного нагляду (контролю)?
56. Що передбачається законодавством при несплаті суб'єктом господарювання застосованої до нього штрафної санкції за результатами здійснених заходів державного нагляду (контролю)?
57. Які права має суб'єкт господарювання під суб'єкта господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю)?

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гогіташвілі Г.Г., Карчевські Є.Т., Лапін В.М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 367 с.
2. Дмитренко Ю.П. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 624 с.
3. Крук С.І., канд. пед. наук, Жакун І.І. (керівники проекту), Яріш Р.Б. (відповідальний виконавець), Ткачук П.П., Вовчук С.Г., Токарець С.П. Організація заходів цивільного захисту: методичний посібник. Тернопіль: Видавець ФОП Андрішин В. П.: Тернопіль, 2016– 568 с.
4. Р.С. Яковчук, А.В. Саміло. Правознавство та правові основи цивільного захисту України. Навчальний посібник – Львів: ЛДУ БЖД, 2017. – 484 с.
5. Килимник О.М., Нестер А. А., Романішина О.В. Організація наглядової діяльності в сфері цивільної безпеки та охорони праці: навч. посібник/ О.М.Килимник, А.А. Нестер, О.В. Романішина. – Хмельницький,: ХНУ, 2022. -189 с. Жидецький В.Ц.
6. Камлик М.І. Законодавство України про порятунок. Збірник законодавчих та нормативних актів. - К.:Атака, 2003. – 944с.
7. Охорона праці в Україні. Нормативна база/ Роїна О.М.- К.:КНТ, 2008.-544с.

Допоміжна

8. Закон України Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку : Закон України : [прийнято Верх. Радою 08.02.1995 р. : станом на 01.01.2022р.] // Відомості Верховної Ради. – 1995. – № 12. – ст. 81.
9. Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" № 4004-ХІІ від 24.02.1994.
10. Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" № 2245- III від 18.01.2001.
11. Закон України "Про основні засади державного нагляду (ко- нтролю) у сфері господарської діяльності" № 877-V від 05.04.2007.
12. Закон України Про охорону праці : Закон України : [прийнято Верх. Радою 14.10.1992 р. : станом на 14.08.2021 р.] // Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 49. – С. 668.
13. Кодекс цивільного захисту України : Кодекс : [прийнято Верх. Радою 2.10.2012 р.: станом на 01.01.2022 р.] // Відомості Верховної Ради. – 2013. – № 34-35. – С. 458.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

14. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
15. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/plage_lib.php.

Розробник _____ к.т.н., доц. Романішина О. В.

Погоджено:
Гарант ОП _____ к.т.н., доц. Паршенко К.А.

Зав.каф. БЦБ _____ д.т.н., проф. Калда Г.С.

